

ნასესხობების გამოყენება უცხო ენის
სწავლებისას

THE USE OF LOANWORDS IN FOREIGN LANGUAGE
TEACHING

ფატმან ანთაძე-მაღაშხია
Patman Antadze-Malashkhia

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: ნასესხობები, ენის სწავლება,
სპარსული და ქართული

Keywords: loanwords, language teaching, Persian and Georgian

უცხო ენათა სწავლებისას ნასესხობების სასწავლო რესურსად ფართოდ განიხილება და მეტწილად ენის სწავლების ხელშემწყობ წყაროდ მოიაზრება (Daulton 1998, Inagawa 2014, Kaori 2016, Kent 2016).

პირველი ენისა (L1) და სამიზნე ენის ინდივიდუალური მიმართების თვალსაზრისით, მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ისტორიულ თუ მიმდინარე ენობრივ ურთიერთობათა ფაქტორი.

ნასესხობების გამოყენებას საუკეთესო ნიადაგი აქვს ქართულენოვანი სტუდენტებისთვის სპარსულის სწავლებისას, რადგან ქართულს ყველაზე ხანგრძლივი ურთიერთობები ირანულ ენობრივ ჯგუფთან, უპირველეს ყოვლისა კი, სპარსულთან აკავშირებს (ანდრონიკაშვილი 1966; 1996). ახალი სპარსულიდან ქართულში ნასესხობების შემოსვლის პროცესი თითქმის 10 საუკუნის განმავლობაში მიმდინარეობდა. ამ პროცესმა მოიცვა მეტყველების ყველა ნაწილი, ნომინაციური თუ კომუნიკაციური ერთეულები, პირველ ყოვლისა, არსებითი სახელები. სპარსულიდან შემოსულ ნასესხობათა ნაწილი აღარ იხმარება, ნაწილი კი დღემდე აქტიურად ფუნქციონირებს ქართულში.

სამიზნე ენიდან პირველ ენაში შესულ ნასესხობათა წინარე ცოდნამ ხელი არ შეუშალოს სამიზნე ენის შეთვისებას. პირიქით, ის ხელს უნდა უწყობდეს ახალი ენის დაუფლებას. ამისთვის საჭიროა დიფერენცირებული მიდგომა ნასესხობათა სასწავლო მიზნით შერჩევისას, განსაკუთრებით მაშინ, როცა საქმე სწავლების საწყის ეტაპს ეხება.

ნასესხობათა შესარჩევი კრიტერიუმები გულისხმობს შემდეგ პრინციპებს: 1) ეტიმონისა და ნასესხობის მაქსიმალურ ფონეტიკურ მსგავსებას; 2) ეტიმონისა და ნასესხობის იგივეობას მორფოლოგიური კატეგორიის მიხედვით; 3) ეტიმონისა და ნასესხობის სემანტიკურ იგივეობას; 4) ეტიმონისა და ნასესხობის სტილისტურ ნეიტრალობას; 5) ეტიმონისა და ნასესხობის გამოყენების მაღალ სიხშირეს. ასეთ მკაფიო და გაურთულებელ ნასესხობებზე გეზის აღება სწავლებას ამსუბუქებს და სპარსულის

სრულიად უცოდინარ სტუდენტს უმცირებს ენობრივი გაუცხოების გრძნობას.

ლიტერატურა:

ანდრონიკაშვილი მ. (1966). ნარკვევები ირანულ-ქართული ენობრივი ურთიერთობიდან I, თბილისი: „თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა“.

ანდრონიკაშვილი მ. (1996). ნარკვევები ირანულ-ქართული ენობრივი ურთიერთობიდან II, თბილისი: „ირმისა“.

Daulton F. E. (1998). Japanese Loanword Cognates and the Acquisition of English Vocabulary,

Kaori N. (2016). Loanwords for Language Learners: Help or Hindrance? Vocabulary Learning and Instruction, Online First, published November.

Inagawa M. (2014). A Re-examination of Loanwords as an Aid for English Language.

Learning and Teaching //International Journal of Liberal Arts and Social Science Vol. 2 No. 3.

Kent D. (2016). A Loanword Approach, Sydney: Pedagogy Press.

The use of loanwords as a resource during foreign language teaching is widely discussed and mostly considered as a useful source in language teaching (Daulton 1998, Inagawa 2014, Kaori 2016, Kent 2016).

An important role in the individual relationships between L1 and target language is played by historical or current language contacts, the traces of which are found in the layer of borrowings.

The use of loanwords in the process of teaching the Persian language to Georgian students is based on a fruitful soil, as the Georgian language has had most longstanding contacts with the languages of the Iranian group, namely Persian (Andronikashvili 1966; 1996). The process of penetration of New Persian words into Georgian lasted for nearly 10 centuries and embraced all parts of speech, nominative or

communicative units, above all, nouns. Some of the Persian loans are no longer used, while others still actively function in Georgian.

Preliminary knowledge of loanwords that have penetrated from the target language into L1 should not hamper the acquisition of the target language. On the contrary, they should support the process of language acquisition. With this aim, teachers should work out a differential approach while selecting the borrowings for teaching purposes, especially on the initial level of foreign language teaching.

The criteria of selection of loan-words were based on the following principles: 1) utmost phonetic similarity between the etymon and the loan, 2) the sameness of the etymon and the loan regarding their morphological category, 3) semantic analogy between the etymon and the loan, 4) stylistic neutrality of the etymon and the loan, 5) high frequency of use of the etymon and the loan. The focus on such vivid and simple loans facilitates the teaching process and the student who was totally unaware of the Persian language felt less alienated in the process of learning a new language.

References:

- Andronikashvili M.** (1966). *Studies in Iranian-Georgian Linguistic Contacts I*, Tbilisi: Tbilisi University Press.
- Andronikashvili M.** (1996). *Narkvevebi iranul-kartuli enobrivi urtiertobidan I* [Studies in Iranian-Georgian Linguistic Contacts II], Tbilisi: Irmisa.
- Daulton F. E.** (1998). *Japanese Loanword Cognates and the Acquisition of English Vocabulary*,
- Kaori N.** (2016). *Loanwords for Language Learners: Help or Hindrance? Vocabulary Learning and Instruction*, Online First, published November.
- Inagawa M.** (2014). *A Re-examination of Loanwords as an Aid for English Language Learning and Teaching* // *International Journal of Liberal Arts and Social Science* Vol. 2 No. 3.
- Kent D.** (2016). *A Loanword Approach*, Sydney: Pedagogy Press.